

J ú v o d ů:

Opodstatněnost právního důvodu žaloby proti druhé žalované odůvodnil první soud se dvou hledisek, jednak, že žalovaná firma ručí bezvýjimečně za škodu způsobenou jejími při plavbě zaměstnanými zřízenci podle odst. 1. koncesní listiny, jednak proto, že parník D IV měl jen ruční kormidlo a neměl indikátor, což jest, jak první soud zjistil, nedostatkem parníku, žalovanou firmou použitého, jenž umožnil špatné rejdivání (opačné zatočení kormidla) a tím i srážku obou parníků. Podle odst. 2. koncesní listiny měla žalovaná firma provozovati plavbu tak, by její plavidla vyhovovala po stránce konstruktivní požadavkům bezpečné plavby a by byla udržována ve stavu úplně ke plavbě způsobilém, a výslovně uvedeno, že koncesionář ručí za škodu, která by byla způsobena jím neb jeho zaměstnanci provozováním plavby (vůbec), zejména na stavbách říčních, pozemních a pobřežních, a jest povinen škodu ohlásiti porčíčnímu plavebnímu orgánu a škodu na majetku soukromém poškozenému. Tato ustanovení koncesní listiny, pokud se týkají stavu plavidel, jsou v souhlasu s § 4 nař. min. obchodu, vnitra a orby ze dne 3. března 1894, čís. 17 zem. zák. a jich nezachování zakládá tudíž porušení právní normy opominutím, jež podle § 1295 a násl. obč. zák. zavazuje k náhradě škody. Právní názor prvního soudu, že žalovaná společnost, neopatřivši parník řádným kormidlem a indikátorem, nýbrž jen ručním kormidlem, zavinila srážku svou vlastní vinou, nebyl napaden ani v odvolání ani v dovolání. Jest tedy odsuzující výrok odvolacího soudu odůvodněn ohledně obou žalovaných, pokud se týče prvžalovaného již tím, že nehoda byla přivoděna jen špatným, t. j. nesprávným rejdiváním a tím, že nastoupil jízdu po proudu po závěrném znamení v době, kdy musil míti za to, že vlekl již jest na cestě, pokud se týče spolužalované společnosti tím, že neopatřila plavidlo řádným kormidlem a indikátorem, a použila tudíž k plavbě plavidla vykazujícího tento nedostatek, odporující předpisu § 4 cit. min. nař. čís. 17/1894. Jest tedy žalobní nárok na náhradu škody proti oběma žalovaným odůvodněn a netřeba se tudíž zabývati otázkou, zdali prvžalovaný byl k řízení parníku D IV nezdatným po rozumu § 1315 obč. zák.

Čís. 9015.

Výše požární škody, určená podle pojišťovací smlouvy v rozhodčím řízení, zůstává, dokud trvá rozhodčí výrok, směrnou, třebaže se pojišťovna zdráhá vyplatiti i náhradu, určenou rozhodčím výrokem.

(Rozh. ze dne 7. června 1929, Rv I 1437/28.)

Žalobce byl pojištěn u žalované pojišťovny proti požáru. Rozhodčím výrokem byla škoda, způsobená žalobci požárem, stanovena na 7.700 Kč. Žalovaná pojišťovna odepřela žalobci zaplatiti tento peníz, uvádějíc, že se žalobce dopustil při rozhodčím řízení podvodného jednání. Ža-

lobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce na žalované pojišťovně zaplacení dalších 50.000 Kč. Strana žalovaná namítala mimo jiné, že podle § 12 všeob. pojišťovacích podmínek bylo ohledně zjištění výše škody provedeno za souhlasu a součinnosti žalující strany pro obě strany závazné rozhodčí řízení, jímž škoda stanovena na 7.700 Kč, částkou, kterou žalobce podle vlastního udání postoupil osobám jiným a které se touto žalobou nedomáhá. **Procesní soud** prvního stolu žalobu zamítl. **Důvody:** Soud zjistil, že se rozhodčí řízení podle § 12 poj. podmínek týká a týkalo určení číselné výše celého pojistného nároku, že se obě strany na provedení rozhodčího řízení dohodly a že rozhodčím výrokem byla škoda požárem způsobená zjištěna 7.770 Kč, ohledně nichž strana žalující výslovně prohlásila, že se jí touto žalobou nedomáhá; strana žalující ani žalobou ani námitkou neuplatňuje bezúčinnost rozhodčího výroku, tvrdíc jen, že se rozhodčí o většině při požáru zničených a ztracených věcí nevyjádřili a že se žalovaná strana zdráhala zaplatiti i náhradu rozhodčími zjištěnou. Toto tvrzení je nezávažné, pokud jde o nezaplacení částky rozhodčími uznané, poněvadž se žaloba na ni nevztahuje, a jest nepravdivé, pokud jde o vyjádření rozhodčích o dalších prý shořelých neb ztracených věcech, poněvadž se, jak soud zjišťuje, zabývali i otázkou dalších ztrát a výslovně udali a odůvodnili, proč ostatní žalobcem nyní žalobou a už tehdy seznamem uplatňované předměty nepokládají za kryté pojištěním. Zda učinili tak právem čili nic, jest jinou otázkou, která v rámcích tohoto sporu nespadá a mohla by býti řešena jen při případném uplatňování bezúčinnosti rozhodčího výroku. Podle zjištění soudu podrobil se žalobce, pokud jde o výši náhrady škody, rozhodčímu výroku a nemůže se proto nyní domáhati žalobou částky převyšující peníz určený rozhodčím výrokem. Poněvadž se žaloba podle výslovného prohlášení žalující strany netýká zaplacení tohoto rozhodčím výrokem stanoveného peníze, netřeba se tu dále zabývat otázkou, odpírá-li žalovaná strana zaplacení i tohoto peníze právem či neprávem. **Odvolačí soud** napadený rozsudek potvrdil. **Důvody:** První soud zjistil, že se rozhodčí řízení podle § 12 poj. podm. týká a týkalo určení číselné výše celého pojistného nároku, a dovozuje, že je nepravdivým žalobcovo tvrzení, že se rozhodčí o většině věcí při požáru zničených nebo ztracených nevyjádřili, poněvadž se v příloze čís. 4 rozhodčí, jak první soud zjišťuje, zabývali i otázkou dalších útrat a výslovně udali a odůvodnili, proč ostatní žalobcem, nyní žalobou, a tehdy již seznamem příl. č. 5, uplatňované předměty nepokládají za kryté pojištěním. První soud výslovně a správně také připomíná, že nespadá v rámcích tohoto sporu otázka, zda učinili tak rozhodčí právem čili nic, ježto by tato otázka mohla býti řešena jen při případném uplatňování bezúčinnosti rozhodčího výroku. Pro právní názor, že se rozhodčí řízení a výrok týká celého pojistného nároku, svědčí i to, že žalobce uplatňoval před rozhodčím soudem veškeré své nároky. Z toho všeho plyne, že první soud právem dovozuje, že se žalobce nemůže nyní domáhati žalobou částky převyšující částku rozhodčím výrokem určenou. Skutková zjištění prvního soudu jsou bezvadná, neboť

vyhovují obsahu dovolaných průvodů, a osvojil si je proto soud odvolací pro své rozhodnutí. První soud dbal i žalobcova tvrzení, že se žalovaná zdráhá vyplatiti i náhradu 7.770 Kč rozhodčími zjištěnou. Právem uvádí, že toto žalobcovo tvrzení jest nezávažné, ježto žalobce výslovně prohlásil, že se této částky touto žalobou nedomáhá.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Jest nesporno, že o výši náhrady bylo provedeno rozhodčí řízení podle § 12 všeob. poj. podm., a zjištěno, že se toto řízení týkalo určení číselné výše celého pojištěného nároku, že se obě strany na provedení tohoto rozhodčího řízení dohodly a že rozhodčím výrokem byla škoda způsobená požárem zjištěna 7.770 Kč. Tím bylo rozhodnuto o výši celého nároku a byla tím vyřízena věc pro strany s konečnou platností, neboť § 12 prvý odstavec všeob. poj. podm. stanoví, že odhad takto vykonaný má závaznou moc pro obě strany. V důsledku toho nemůže se žalobce z pojistky domáhati zaplacení sumy převyšující částku odhadem zjištěnou, a byla tudíž žaloba nižšími soudy zamítnuta právem. Nebylo proto třeba prováděti důkazy žalující stranou nabídnuté o výši škody, ale byly postrádatelné i důkazy nabízené jí o tom, že žalovaná od počátku neuznávala nárok na náhradu, neboť bylo v této příčině zjištěno, že se obě strany podrobily rozhodčímu řízení podle § 12 všeob. poj. podm., a okolnost, že žalovaná, jak ostatně sama připouští, dovolávajíc se § 14 písm. e) všeob. poj. podm., odpírá též zaplacení sumy odhadem zjištěné, jest pro posouzení této právní rozepře bez významu. Není tudíž řízení odvolacího soudu vadným proto, že tyto dovoláním postrádané důkazy nebyly provedeny. Než liché jsou i výtky učiněné napadenému rozsudku s hlediska dovolacího důvodu § 503 čís. 4 c. ř. s. Názor, že sporná věc nepatří na pořad práva, odvolací soud nevyslovil, ale odvolací soud nezamítl žalobu ani proto, že se pokládal za věcně nepřislušna, nýbrž učinil tak, poněvadž pokládal odhad podle § 12 všeob. poj. podm. za závazný pro obě strany, a právem z toho usoudil, že se žalobce, jak již shora uvedeno, proti žalované pojišťovací společnosti z pojistky nemůže domáhati zaplacení sumy převyšující částku zjištěnou odhadem.

Čís. 9016.

Při knihovním zápisu práva v poznamenaném pořadí nezáleží na tom, ze které doby jest dluhopis, na jehož základě má býti povolen zápis v poznamenaném pořadí, jen když byl zápis proveden v době, na niž byla omezena účinnost poznámky pořadí. Lhostejno, že v mezidobí byla nemovitost zcizena. V takovém případě nezáleží na tom, kdy vlastník nemovitosti, jenž zažádal o poznámku pořadí, zřídil listinu o jejím skutečném zatížení, zda před tím či potom, kdy nemovitost zcizil.

(Rozh. ze dne 8. června 1929, R I 392/29.)